

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelős irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

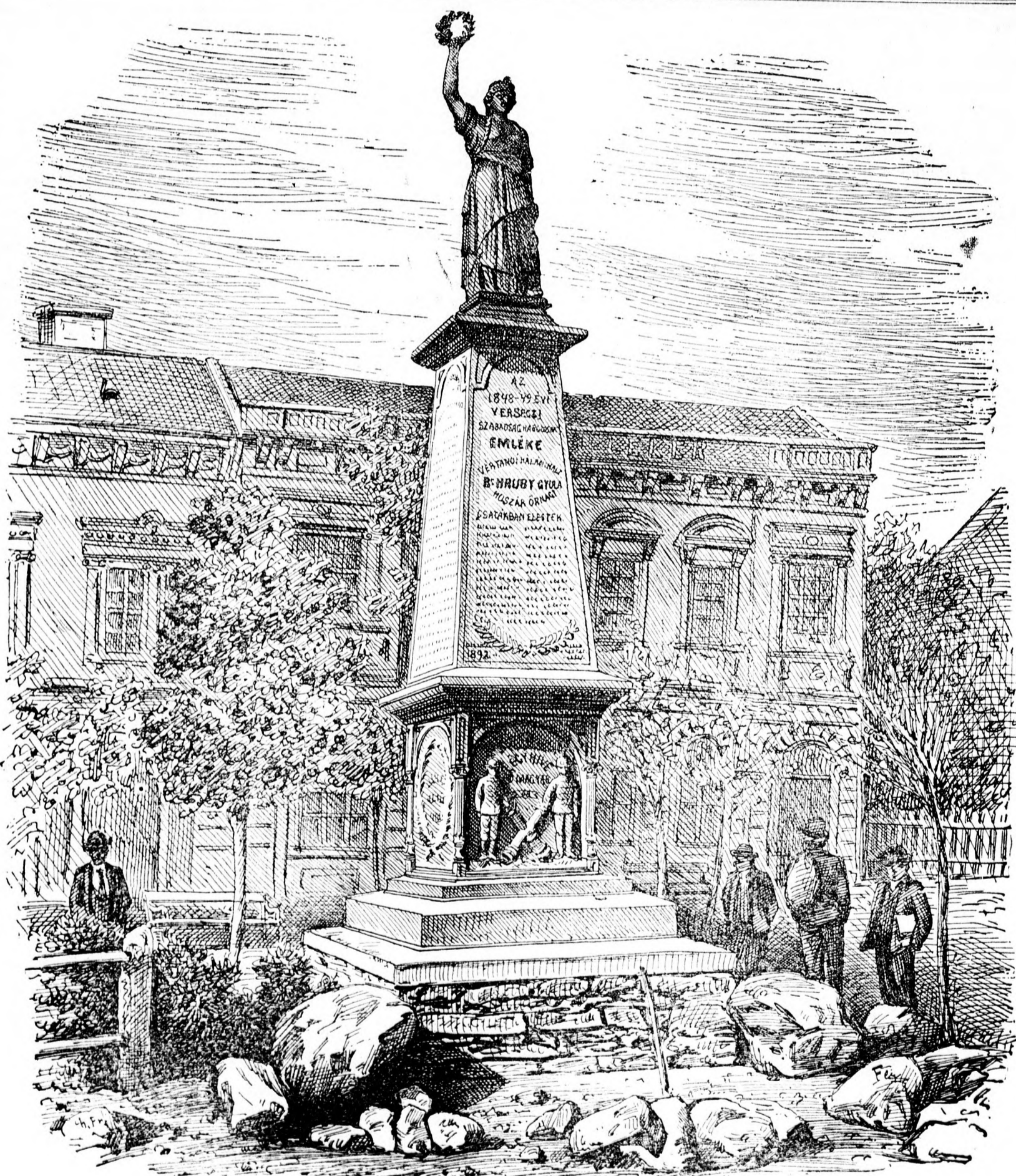
Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyíltérben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

I. évfolyam.

Vasárnap 1892. évi november 6-án.

25. szám.

A verseczi honvédemlék.

(Lelepleztetett 1892. november 1-én.)

Honvédelemkünk leleplezése.

Versecz, 1892. november 1-én.

Mintha maga a természet is kedvezni akart volna a verseczi polgárságnak, oly gyönyörű őszi időt adott a múlt kedden, mindenszentek napján, midőn lázas érdeklődéssel készültünk honvédelemkünk leleplezéséhez.

Az Andrassy-sétátér környékén már kora reggel hullámzott a nép. Magas árboczonk nemzeti színű lobogó csoportokat lengetett a gyenge őszi szellő. A szobor pyramisát eltakarta a nagy ponyvasátor, melynek teteje felett a magas árboczek közül büszkén emelkedett fel Hungária ércszobra a cser és babérkoszorúval, a magyar czimerpajzsával, melyre bal kezét nyugtatja.

Majd megszólaltak kettős goth tornyunk ércnyelvű gyermekei, a harangok, ünnepi díszbe öltözött sokaság tolongott a róm.-kath. templom elé, melynek környékén is, az utcákon százakra menő népesoport hullámzott.

Az ünnepélyes isteni tiszteleten megjelentek a városi, megyei, királyi hivatalok képviselői, a főreáliskola tanári testülete, az elemi iskolák tanítói s nagy díszes közönség, mely a templom minden zugát megtöltötte.

A misét fényes segédlettel, fmdő és nagys. Henny Sebestyén prépost-plébános végezte, a templomi énekkar gyönyörű énekeket zengedeztet.

Ezalatt kint már sorakoztak zászlójuk alatt a régi honvédek. A menet elejét a főreáliskola ifjúságának dobszó melletti mintaszertű felvonulása képezte.

Alig foglalták el diákjaink s tanáraink a számukra fentartott helyet, jött csengő zeneszó mellett a templomi közönség.

Elfoglalták helyeiket Rudnai Nikolits Sándor, a mi jóságos ősz főispánunk, Ürményi Bernát, országgyűlési képviselőnk, Seemayer János, polgármester, dr. Seemayer Károly a szoborbizottság elnöke mindhárman diszmagyar ruhákban.

A szobor előtt elhelyezett padosorokban a csatákban elesett verseczi honvédek családtagjai foglaltak helyet, mellettük a hatóságok, testületek, egyletek képviselői.

A házak ablakait és tetőit, sőt az Andrassy-sétátér fáit is elfoglalta a látni kívánók sokasága.

A dalárdák számára külön emelvény volt építve, a „verseczi férfi-dalárda“ vezetése mellett, helyet foglaltak azon az „iparosok dalárdája“, a „bortermelők dalegylete“.

Felhangzott az „Isten áld meg a magyar Elhangzása után felvihartott az „éljen“! Dr. Seemayer Károly, a szoborbizottság elnöke pompás diszmagyar ruhában lépett az emelvényre s mondotta el szónoki hévvel az alább közölt beszédet:

Tisztelt közönség!

Nemzetünknek soha el nem enyésző erényét képezi a lángoló és lelkesült honszeretet, a hálás kegyelet a múlt idők nagy alakjai és jelenségei iránt.

Hazai történelmünk majdnem minden lapján találkozunk ily magasatos alakokkal, kik eszméikért — szabadságért — küzdve, feláldozták életüket, s mindennek daczára, a mit hazánk ezer éves fennállása alatt elődeink — véres és dicső küzdelmeik által el nem értek, azt elértük mi, az utódok — kik egy magasatos gondolkozásu — erényekben és uralkodói bölcsességben gazdag királyi jogára alatt szabad hazában, szabadon nyilváníthatjuk érzelmeinket és korlátlanul teljesíthetjük a kegyelet szülte hazafias kötelezettségeket.

Mi is — a kegyelet és hála lerovása czéljából jelentünk itt meg e mai napon, hogy szabadságharcunk dicső bajnokait szóval és tettel ünnepejük és dicsőítsük egyúttal az általunk diadalra vitt ügyet.

De a mai összejövetelünk nemcsak az öröm

ünnepnapját jelenti, hanem egyúttal a fájdalmas visszaemlékezés óráját is

Lelkünk elborulva az emlékezet szárnyain vissza-repülni kénytelen a múltba, mely visszaemlékezés előzi keblünkben az örömet és honfiai bánattal tölti azt be. A halálos küzdelemben vergődött nemzetnek a 43 év előtti gyászos eseményeket követő jankiáltása még most is visszahangzik keblünkben és felkelti azon érzelmeiket, melyek lelkünkre ónsúlyként nehezdednek.

Egy nagy tometővé lett az ország, hogy az Utolsó honvéd a világosi mezőn letette fegyverét. A sirok csendjébe, kísérteties némaságba merült a nemzet. Elkövetkezett a nagyszerű halál, és a szabadságát, függetlenségét annyi tűzben, vészben, — oly sok ádáz vihar közepette, élethaláltusában védelmezett honfiak kétségbeesetten, a remény kilátása nélkül álltak egy nagy sir előtt, hol a legdrágábbat, mivel nemzet bir — a szabadságot — eltemették. Egy nagy kerthez hasonlított a haza, hol tegnap minden zöldelt és virágzott, de hol egy éjjel egy rettentő fergeg és kétségbe ejtő vihar dúl. Másnap egyetlen törzs sem maradt, nem egy mosolygó virág. A haza sorsa veszve volt s nagyszívű fiaink bakák remekeltek.

És azután jött a gyász ideje. Az első sajtó fájdalom lassan lassan engedett. A gyászoló nemzet szeme előtt oszlani kezdett a köd, melynek sötét leplebe borult az egész láthatár. Minél nagyobb, minél súlyosabb volt a veszesség, minél több az, mi e küzdelem balkimenetelében áldozatul esett: annál erősebb, annál szorosabb lett közöttünk az összetartás. Miként a család, mely egy szeretett tagját elveszti, minden jelt, minden legkisebb emléket egybegyűjt, mely kedvesre emlékezteti: akként gyűjtöttük össze mi is valóságos kincstárát ama emlékeknek, melyek hivatva voltak az elveszett eszményt — a szabadságot — folyton szemünk előtt tartani, azon tántoríthatlan hittel, hogy örökhalál nincsen, hanem hogy van feltámadás.

Bizunk ama felénk zengő jóslatban, hogy hamvaiból feltámadhat még a magyar Phönix, s hogy ha a hármás bérc országának czimere marthiok vérvél áztatott Golgothává lett is, a kereszt, mely ezen Golgothán emelkedik most sem sírfejjé a nemzetnek, hanem a feltámadás jelvénye!

És e feltámadásba vetett új hit e őt adott a nemzetnek, mely a legyőzést követő események első zibbasztó hatása alatt a kábulat telenségébe esett, és hitében nem is csalódott, látta annak beteljesülésének elérését, látta feltűnni a magyarok egén a szabadságnapját, elérkezni látta a resurectiót.

Az elhullott hősök vérből kelt új élet, aranyos derűvel ragyogta be a nemzet egét; következett a szent küzdelem elismerése. — A szabadság első viradatán azzal teszi fel szent István koronáját egy népszerű fejedelem, hogy a koronázási ajándékot a szabadsághősöknek adja vissza. A nagy küzdelem alakjai diadallal térnek vissza felszabadított hazájukba, hogy váll vetve segítsék elő annak nagyságát. És a bilincséből felszabadult halás nemzet örömujongásai között nem feledkeznek meg azokról sem, kiknek létét, becsületét köszönheti, s kik honszeretetüket életükkel percsélték meg; nem feledkezhetett meg azokról, kik dicsőséget szereztek a magyar névnek s arany lapokkal gazdagították hazánk történelmét; országszerte összegyűlt a nemzet, megülni a feltámadás ünnepét és adózva a legszentebb kegyelettel a hősök emlékének emlékszobrok emelése által, hogy e szobrok e halandók emléket századokon át állítsa a későbbi nemzedék szemé elé; bár ércnél maradandóbb emléket állított fel nekik a nemzet keblében lakozó öntudat és hálaérzet. Mert miként a költő lényé tovább él a dalban, midőn a test már régen porladozik: akként szabadsághőseink viselt dolgai nemcsak Ció lapjaira lesznek örökké fényes betűkkel feljegyezve, hanem mélyen bevésve maradnak azok a nemzet szívébe is s utód utódnak hirdetni tetteiket.

Az országszerte megindult mozgalom elől Versecz város hazafias polgársága sem zárkozhatott el, bennük is megérelt az eszme, hogy a szabadságért küzdött fiainak egy külsőleg látható jelvényt állítson fel. — A helybeli hadastyán egylet vette kezébe az ügyet, s ügybuzgóságának, úgy a város közönsége ismételt áldozatkészségének köszönhető, hogy a rég táplált óhaj — elodázva bár — de

nem elkésetten — teljesült, hogy elértük valahára a napot, hogy azon a helyen, hol 1848 tavaszán az addig békóba vett szabadság örömujongva üdvözöltetett; azon a helyen, a hol legelőször kiáltott, hogy a kiváltságos osztály a jogtalan nép millióit a hűbéri intézmények bilincseiből felszabadította s önmaga tépte szét fájától öröklött nemesi oklevelét, hogy ezután tetteiben legyen nemes, testvérileg osztozva a nép alsó osztályaival a szabadá lett föld birtokában, az alkotmány áldásaiban, jogban és teherben; azon a helyen, a hol a jogegyenlőség fennen hangzgatott elve tetté vált s az Árpád ősapánk által ültetett 100 éves aloenyilta leg-

szebb virágát, — e helyen emeltetett fel a verseczi honvédszobor is és így a rég óhajtott ige — ime tetté lőn.

Itt áll előttünk az emlék szerényen bár, de magasztosan: emelkedett lélekkel, fennendobogó kebellet tekinthetünk arra, mert nincsen hivatva új haditettekre serkenteni a népet, hanem hogy adja át az utódoknak azok dicsőségét, kik küzdöttek a hazáért, és emlékoszlopa legyen az újra visszaállított és kiküzdött alkotmányos szabadságnak; — egy szerény emlékvirág az, a múlt idők utáni harczokból.

E szobor látása hason élesztőleg és buzdítólag a polgárok közérzületére; legyen hirdetője hálónknak, melylyel a város a szabadságért küzdött fiai emléke iránt viseltetik. — És a csúcsán álló Hungária ajkairól felénk zengő néma szózatot, ezek ajkairól jövő hatalmas szózat a szabadság és függetlenség esküszózata viszonzza, melynek zenéje visszahangozzék minden igaz honfi szívében.

És lebegjen felette annak az őszinte kiengesztelésnek szelleme, mely egy lélekke, egy testté forasztja össze a népeinek boldogságán teljes odaadással munkálkodó, magasztos hivatását oly példásan betöltő, népei által lelkesült ragaszkodással körülrajongott királyunkat és a nemzetet, hogy egyesült erővel boldoggá és nagygyá tegyük e hazát.

És most a verseczi hadastyán-egylet nevében átadom ezen emléket Versecz város polgármesterének; gondolja és őrizze azt, hogy beláthatatlan időkhöz hirdesse a szabadságharcz dicsőségével együtt a polgárság hazafias kegyeletét és háláját, hogy még századok is múltán e szoborhoz küldhessék a szülők gyermekeiket, hadd lássák, hogy nincsen elfeledve az, ki küzdött a hazáért, hozzák el őket ide, hadd élessze lobogó lánggá a hazaszeretet szikráját zsenge keblükben e dicső honfiak emléke.

És tegyen e szobor látására e város minden nemes ifja szent fogadalmat arra, hogy a hősök bátorsága és rettenthetlensége fogja őket lelkesíteni, ha még egyszer el akarnák orozni jogainkat, letiprani szabadságunkat. — És e szobor árasztja el a honszeretet fényével e város minden polgárát, hogy gyarapodva hazafiai érvényekben, méltók legyenek azokhoz, kiknek emlékére e szobor emeltetett.

Adja a magyarok istene, hogy úgy legyen!

Tekintettel polgárságunk öregeire, kik nem beszélik a nemzet nyelvét, németül is elmondotta Dr. Seemayer a fentebbi beszédet — átadván a szobrot, — melyről időzben, már a magyar szónoklat közben lehullott a lepel — Seemayer János polgármesternek. Rátette a szobor talpazatára a polgárság nemzeti színű szalaggal ellátott gyönyörű koszorúját.

Az öreg német honvédek szemében felcsillámlott a meghatottság könye, midőn büszkén ragyogva, fűrödvé a napsugárban, ott állott előttük az aranyozott emlék, befuttatva virágkoszorúkkal, borostyánnal.

Seemayer János polgármester messze hangzón mondotta el alábbi beszédét, melynek különösen azon része tett soha el nem felejthető mély benyomást, midőn, mintegy esküre emelte fel kezét, hogy a szobrot megfogja őrizni a törvényhatóság nevében.

Seemayer János polgármester beszéde következőkép hangzott:

A midőn ezen, a kegyelet oltárán gyűjtött adakozásokból emelt, városunk díszére szolgáló emlékszobrot a legszentebb érzelmeiktől vezérelve Versecz város közönsége nevében átveszem — teszem azt reám háramló hazafiai kötelességem teljes érzetében és e nagy jelentőségű eseménynek kellő tudatában. E műemlék hivatott leendő századok folyamán, nemzedékről nemzedékre át jelezni, nemzetünk szabadságszeretetének, a megtámadott haza védelmének ama öröklényű tényét, melyre a magyar mindig önrézzel, az idegen tisztelettel fog tekinteni. Ha drága nemzetünk történelmének aranybetűkkel írott lapjait forgatjuk, ha széles kanaánföldünk hős vérral áztatott göröngyén végig tekintünk a számtalan hősök között találjuk azokat is, kiknek emlékére ezen szobor emeltetett, mint ama tényezőket, melyeknek köszönhető, hogy hazánk a sokszor sötét hullámos áramlatokban el nem slyedett, hanem mai napig dicső fényben fennáll. — Általuk látjuk beteljesülve hazánk nagy fiának röpke mondatát „Magyarország nem volt, hanem lesz“, élet és vagyon feláldozásával megteremték ők is, hogy babéros költőnk ihletett igéje megtestesülve áll előttünk, mely nemzetünk életre valóságát oly jellemzően ecseteli, midőn vitéz népünk szózatában hatyu dalként mondja a magyarról „Mégfogya bár, de törve nem él nemzet e hazán“

Ezredéves multunkban vannak bizonyára sok események, a melyeket a dicsőségnek nagy fénye és a gyásznak sötét árnya környez, de a mely nemzetünk életében mélyebbre ható fordulópontot képezne, oly eseményt a magyar királyság megalapítása óta hiába keresünk, mert az egész nemzetet annak minden rétegében áthatott ama küzdelmek fakaszták akkor és képezik ma is ama szent források, melyből a haladó kor nagy vívmányai, állami létünk feltételei: a népképviselés, felelős kormány, szabad sajtó — a jobbság felszabadítása — közteher viselés — politikai és társadalmi egyenlőség keltek életre; mely nagy eszmék erős alapjára helyezte királyunk és a nemzet bölcsesége ezredéves alkotmányunk új épületét. — És még ezen eszmék élnek, melyekért éltek és éltüket adják. Nem haltak meg ők, hanem lelkek fényét tisztán, tündöklően hagyták örökségül drága nemzetünknek, mert amint a költő szelleme a dalban él, úgy a szabadsághő-ök halhatatlansága későbbi nemzetek szívébe is örök időkre kiirthatlanul vésetett. Legszentebb kötelességemnek fogom tehát ismerni és a jelen magasztos pillanatban ünnepélyesen fogadom, hogy ezen emlékszóbot legnagyobb kincsésként fenntartani, féltékenyen őrizni és ápolni, utódomnak pedig szent ereklyeként átadni fogom, hogy emlékeztetésül szolgáljon a hűségre, a kötelességre, a magyar haza szabadsága iránt, melyért megdicsőült hősök hős és mátyr halált haltak, a fiatal nemzedéknek pedig örök időken át emlékeztető jele legyen ama hősökre, kik buzdító példát adtak minden hazafinak hogyan kell élni, s hogyan lehet, ha szükséges meghalni a hazáért.

Seemayer János, polgármester beszéde után főrealiskolánk derék fiatal tanára Gérecz Károly lépett az emelvényre, s nagy tüzzel szavalta el Buday József főrealisk. igazgató ez alkalomra irt, s lapunk előző számában közölt lendületes ódáját.

Dörgő éljenek után a dalegyletek kezdtek rá a „Hazádnak rendületlenül . . . -t, Velük együtt énekeltek a síró, öreg német verseczi honvédek. velük együtt énekeltek a közönség egy része.

Koszorút helyeztek a szoborra Ürményi Bernát képviselőnk is, kinek megjelenése a legjobb benyomást tette polgárságunk körében. Az iparosok dalárdájának koszorúja is igen szép volt.

E közben több távirat is érkezett az elnökhöz. Bauer Ferencz Pancsováról a következő táviratot küldte: — „Sajnálatomra gyengélkedésem miatt akadályozva vagyok, a magasztos ünnepélyen jelen lehetni, de lélekben ott vagyok és osztozom a közös örömben, melyet boldogult harsztársaim iránti kegyelet oly nagyszerű kifejezése minden igaz hazafiban gerjeszt.“

A leleplezés után csengő zeneszó mellett először a róm.-kath., majd pedig az izraelita temetőbe vonultak ki honvédegyeletünk tagjai és szépszámu közönség s visszatérőben dr. Seemayer Károly elnöknel tisztelegtek, megköszönvén szives és hazafias közreműködését.

Az ünnepély minden részletében a legszébb rendben folyt le.

Midőn e sorokat írjuk több nap mult el a leleplezés után, a szobor talapzatára helyeztek koszorúk virágai elhervadtak, de hervadhatlanok maradnak azok érdemei, kiknek nevei ott ragyognak a szobron, s a kik közreműködtek, hogy az emlékszóbot Versecz város dicsőségére felépüljön s hirdesse az utódoknak apáik erényeit.

Temetőben.

Az év napjai között nincsen egy sem, mely oly megható s oly elzékenyítő lenne, mint a halottak napja.

A többi napok az élők, ez a megholtaké. A kegyelet, a megemlékezés s a szétépett szerelem édes emléke felolvasztja a fásult emberi szívekről a jégkérget s kiviszi őket oda, a hol kedveseik alusszak örök álmukat . . . a temetőbe. Mikor olyan jól is esik a megtört, reményeiben megalatott szívnek, ha elpanaszolhatja fájdalmát a mohos köveknek s megöntözheti könnyeivel elhunyt kedvese koszorújának hervadt virágait!

Vajjon van-e a temető zajtalan magányánál a fájdalomtelt kebelnek kedvesebb hely? Bizonyára nincs. Itt mindenütt csend és nyugalom honol. A lenn nyugvók álmait nem háborgatja senki, igen jól pihennek azok a hat lábnyi mélységben. Pihennek és felednek. Csak néha-néha surran végig a hűs őszi szél a szomorú sirdombok felett, meg-megingatva a busongó fák galyait, melyek minden erősebb szélrohamra — miként a kiaszott csontváz — rémesen zörögnek. A sárguló falevelek zizegve hullanak az elszáradt harasztra, lassankint vastag réteggel vonva be a behorpadt sírhantokat. A bokrok lombjai között itt-ott egy elkésett csicsérgő madárka zengi bánatos dalát, talán elvesztett párját siratva, avagy reménytelen szerelmét panaszolva a nagy mindenségnek.

Bánatoson bolyongunk a néma sírok között. Egy gondolat, egy szó foglalja el lelkünket, a mely ott van körülöttünk, miként az árnyék a test mellett; érezzük látását, borzadályllyal tölti el egész lényünket; szabadulni szeretnénk tőle: igyekezünk vidám dolgokkal foglalkozni; hiába, a lélek előtt ismét ott lebeg a borzadály keltő gondolat; Memento mori.

Halottak napja.

Oh? mennyi fájdalmat s mennyi kedves emléket idéz fel e nap. Eszünkbe jut az elválás, melyet nem követ viszontlátás e földön. Minden fájdalom között az a legnagyobb, ha azt, akit szerettünk, a kiért készek voltunk lemondani a világ minden hűségairől, többé nem látjuk soha . . . soha. Pedig olyan egyszerűen, természetesen megy ez az elválás. Egy napon azon veszed észre, hogy az érteled dobogó szív vérese megáll; a mosolygó szemek lezáródnak, az ölelő karok lehanyatlanak; a nevető s csevegő ajkak örökre becsukódnak. Magadra maradtál. Most érzed igazán, hogy azt, aki ott fekszik mozdulatlanul a halotti ágyon, mennyire szeretted. Ráborulsz, s csókok özönét hinted reá. Nevén szólítod, költeni igyekezel. Hiába; a szemek nem mosolyognak többé rád, az áldó kezek nem simogatják fürteidet s a lezárt ajkak nem rebegek soha ezen boldogító szót: szeretlek. Örökre elváltak.

Halottak napja van. Ezen napon százszor eszedbe jut ama rettenetes nap: a temetés napja; mert nem a halál az, ami kétségbe ejt (a halál reményt ad a feltámadásra), hanem a temetés és az, a mi utána következik. Mily jó volna, ha a sír behatolása után vége szakadna mind annak, a mi lelkünket marcangolja. Hajh! sok kell ahoz, hogy az idő beheggesse a fájó szíveket azt a sebet, a melyből a bánat s a fájó visszaemlékezések forrása fakad. Mikor eltemetted a legkedvesebbet s hazatérsz a gyászszertartásról: kezdődik az a „folytonos temetés“, a mely nagyobb fájdalmat okoz, mint az, a mi elmúlt. Mindenn kis öltönydarab, a mely az övé volt, minden kis tárgy, melyet kezével érintett, egy-egy sohajt csal az ajkakra s egy könnyet lop a megtört szemekbe. Este lesz; a kiviligitott szobában önkénytelenül azt keresed szemeidel, akit már az édes anyai föld takar. Azt hiszed, az éj meghozza az óhajtott nyugalmat. Csalódol. Álmodban újra látod őt vidáunak, csevegőnek, ölelő karjai fürteidet simogtják, mosolygó ajkai csókokot osztanak. Oh! milyen boldognak érzed magadat. Örülsz, hogy elmúlt ez a gonosz álom, melyben meghalva, kiterítve lattad magad előtt.

De hát csakugyan való ez? kérdi az ébredő öntudat. Felebredsz az iszonyu valóra.

És ez így megy hosszú, nagyon hosszú ideig. Az ébrenlét kin, az álom boldogság.

A rég elmúlt idők emlékein elmerengve, észre sem vesszük, hogy a temető zajtalan magánya lassankint megnepesedik. A holtak országa egy virágos kertté változik. Az emberek, miként a méhraj, vándorolnak ki elhunyt kedveseik nyugvó helyét felkeresni, s illatos koszorúkkal rójják le a kegyelet adóját. P—pL—s.

Napi hírek.

Eljegyzés. Reitter Oszkár, Nagybecskerek közszeretben álló rendőrkapitánya f. hó 1-én eljegyezte özv. Kellner Ferenczné úrhölgy bájós leányát Sarolta kisasszonyt. Gratulálunk!

Nemeslelkű adomány. Schwimmer J. H. temesvári kereskedő a verseczi árvaházalap javára 10 frt. adományozott. A nemes tett dicsérei önön magát.

Érdekes eljegyzési hír. A „Pester Lloyd“ tegnap esti lapja érdekes és feltűnést keltő eljegyzési hírrel lepi meg a nagy világot. Értesülése szerint ugyanis, hogy a mulató közönség előtt általános ismert Karola Czecilia énekesnőt egy temesvármegyei nagy

birtokos eljegyezte. A nevezett lap hire így hangzik: A mulató világnak ismét bő anyaga van, mely foglalkoztassa. Az Andrassy-uton hetek óta nagy feltűnést kelt egy pompás négyes fogat, melyet egy ifju gavallér hajt, mellette pedig egy nyulánk szőke szépség ül. Valami nagy rendkívülség nem volna tán a dologban, de mindjárt azzá válik, ha megtudjuk, hogy a szőke szépség senki más, mint a Somossy-féle orpheumban sokat ünnevelt énekesnő, a ki annyiszor énekelte, hogy „a kíséret a fő“. Ennek az ügynek a kísérelő körülményei pedig abban állanak, a mint a beavatottak már mint befejezett tényről említenek, hogy legközelebb meglepi a világot az a hír, hogy Karola Czecilia kisasszonyt eljegyezte: nagy- és kisszredistyei Lazarovits Mihály, nagyszredistyei földbirtokos. D. K.

Érdekes esküvő tartott mult vasárnap a főrealiskola nagy rajztermében a református isteni tisztelet után. Tiszteletes Futó Zoltán ref. lelképásztor esketett meg egy német-szerb párt. Tudtukkal ez volt a legelső reform. esküvő Verseczen.

Kovács Laura, magyar recztáornő, a mult hetfőn tartotta meg előzőleg hirdett előadását, nem nagy számu, de intelligens közönség jelenlétében. Dalai, iskolázott szép hangja meglepő a közönséget, mely őszintén megvalva a Biagosch este után bizonyos elöitéletet hozott az előadásra. Kovács k. a reczitálás és szavalásban azonban még erősebb, mint az éneken. Monologjai: „Az anya“ (Porzoltól), és „Az irodában“ (Gabányitól) sok élvezetet nyújtottak a közönségnek.

Színészet. Magyar szintársulatunkra a mult héten egy kicsit jobb idő járt, mint mult hetekben. A látogatottság mintha fellendült volna. Disz-előadást is tartottak kedden, de az alkalmi darab inkább csak a diákság és népségnek volt szánva. Azok szép számmal is megjelentek, különösen a diákok tüntettek a lelkes tapsokkal. Kópácsy Juliska vendégszereplése elmaradt, mert nem lehetett egy új 4 frtos (100) bérletet összehozni. Csütörtökön a „Suhancz“ előadása különösen jól sikerült. Egyes szereplők szinte remekeltek. Tegnap Berger Lipót, vasuti pénztárnok műkedvelő felléptét hirdették a szinlapok. Az eredményről jövő számunkban. Több oldalról arra is felkértek, figyelmeztessük a czinczögő karmestert, hogy vigyázzon egy kicsit a szerszámjára; a mily kifizetően kíséri neje a zongorán az egyes dalokat, éppen oly fülsértően hangzik fel néha a „szolohegedű“ kesergése.

A verseczi tornaegyesületben a vivő órák jövő keddtől kezdve, hetenként kétszer, u. m. kedden és csütörtökön 6—7-ig tartatnak meg a főrealiskola tornatermében.

Versecz és vidéke Társaskörében, — mióta a tagok kiszolgálását, s a helyiségek tisztántartását az egyesület saját kezelésében végzi — új élet kezd ébredni. Az egyesület saját szolgálat személyzete a termeket tisztán tartja, a hírlapokat rendezni, a kiszolgálást gyorsan és pontosan végzi. A választmány határozata értelmében mindazok, kik kisebb vagy nagyobb összeggel tagdíj fejében adások maradtak, felhívták, hogy hátralékaikat kiegyenlíteni sziveskedjenek, mert az új berendezések tetemesebb kiadásokat igényelnek.

Még a jásznovaliak is gondolták ránk honvédelemünk leleplezése alkalmával. Mint onnan írják, Baszaraba Jevrem házában tartott ünnepélyen Waszilovits Ödön lelkes beszédben emlékezett meg a verseczi honvédelemről és annak alapítójáról.

Szerb dalárdánk a jövő szombaton f. hó 12-én a csakovaiak meghívása folytán oda fog rándulni és az ottani dalárdával közösen hangversenyt fog rendezni.

Régiségleletek. A városkert és lövölde mellett fekvő szőlőkben s kápolnahegyünk lábánál egyes szőlőbirtokosok most végeztek a rigilozási munkálatokat. Ez alkalommal meglehetősen nagy területen számtalan emberi csontvázra, körégiségekre, vas- és bronzfegyverek és edénydarabokra akadnak a munkások. Ha uzer Károly birtokos szőlőjében p. o. egy majdnem teljes ép, két füllel ellátott körülbelül 30 cm. magas szép kivitelű nehéz edény került elő a csontvázak közül.

Irodalom.

Lapunk mult számához az Aulrecht és Goldschmid budapesti cég által szerkesztett „Irodalmi értesítő“ mellékeltük, mely főleg a „Pallas Nagy Lexicon“-val foglalkozott. Mikor ezt az előrajtot olvasóink figyelmébe ajánljuk, mi is szükségesnek tartjuk néhány szót elmondani erről a nagy munkáról, melynek megjelenése kétségenkívül a legkimagaslóbb irodalmi esemény hazánkban a letűnő század utolsó éveiben. Magyarországra körülbelül hatvanezer idegen

nyelvi lexicont hoztak be eddigé a külföldi s körülbelül negyedrész annyi magyar enciklopédia fordult meg a közönség kezén. A magyar lexikonokról nem szólnak, ezek sok jóakarattal, törekvéssel és hazafiasan csinált könyvek, melyek azonban már keletkezésük idején se lehettek teljesen megfelelőek, egyrészt, mert két-három ember állította össze azokat, a kik természetszerűen nem lehettek az összes tudományok magiszterei s minden törekvés és buzgóság mellett sem teremthettek teljesen kielégítő munkát, másrészt, mert ezek a lexikonok sokkal szerényebb és igénytelenebb eszközökkel, sokkal kisebb tőkével és áldozatokkal csinálódtak, semhogy miudent, amit a modern tudás felőle, egybegyűjtettek volna. De lettek legyen ezek a művek a tökéletesség mintaképei akkor sem felelhetnek meg ma a jogosan támasztható igényeknek. A gőz és a villám korát érzük, a fu de sídole tudása a gőz és a villám sebességével gyarapodik, fejlődik, tökéletesül. A mi egy évtizeddel ezelőtt még a lexikális tudás teljessége volt, az ma már elavult, túlhaladott dolog: az ma már csak historiai adat a tudáshoz, de legkevésbé sem tudomány. Az idegen nyelvű lexikonok pedig — nagyobbára németek — nem ebbe az országba valók. Nem a kívülről gyakorta emlegetett „magyar chauvinizmus” mondatja ezt velünk, hanem igenis a külföld chauvinizmusa. A német lexikonok nemcsak azért ártalmasak ebben az országban, mert az idegen nyelv kultuszát hozzák be, hanem ide plántálják az idegen szellemet is. A tudomány sohase olyan hozzáférhető idegen nyelven, mint a hazain: sohase olyan közvetlen; sohase keltheti bennünk azokat a pontos képeket; sohase simul olyan közel a mi gondolatvilágunkhoz, hogy a teljes megértés, a határozott tudás járhasson a nyomában. De ez még csak a kisebbik hiba. Nagy hiba, hogy az az idegen munka nemcsak nem tud, hanem nem is akar olyan lenni, hogy a mi jogos igényeinket kielégítse. A miért mi lelkesedünk, az őt nem hevíti; ami a mi szívünkhez közel áll, az neki idegen; ami a mi nemzetünknek életérdek, ott ő hidegen megy tovább, ügyet se vetve rá. Alig törődnek azzal, a mi tisztán magyar, a mi nekünk legfőbb és legfontosabb, s ha talán nem is egészen rosszakarát, de legalább is kevésbevévés, nem törődés vezeti a tollát, ha kénszerűségből velünk foglalkozik. A legkisebb német falu jobban érdekli, mint akármelyik vármegyénk; a legapróbb germánista közelebb áll szívéhez, mint a mi nemzeti nagyjaink. A Pallas Nagy Lexikona — mint a prospektuson olvasható fényes névsor mutatja, — összegyűjtötte a legkiválóbb szakfőnököket, a kik eddig is ápolói és terjesztői voltak a tudománynak és kiválóképen a magyar tudománynak, hogy velük írassa meg az összes ismeretek enciklopédiáját. Ez a száznolcvetkötés jól ismert név kezesség a mellett, hogy a mit csak elért a modern tudás, akár az elvont, akár a gyakorlati tudományok terén, azt mind felőleli a nagy mű, mely a kezökből kikerült. A közélet nem adhat fel olyan kérdést, minőre e kiváló tudósok csoportja előre meg ue adta légyen a választ. S a mit a szó érthetővé tesz, azt még több mint 2000 szövegtrajz, 240 fametszetű melléklet.

170 térkép, 63 színes nyomású képmelléklet hozza közelebb a képzelethez. S ezek a képek, a rajzoló és festőművészet kiváló alkotásai, csekély kivétellel mind idehaza készültek, a legkiválóbb magyar műintézetekben. Nemesak magyarázák ezek a szöveget, hanem megadják ténylő bizonyítékát annak is, hogy a magyar művészet és a magyar ipar teljeseu lépést tartott a külföldivel, s talán nem egy tekintetben előtte is jár. 13,000 sűrűn telenyomatott oldal lesz a nagy munka. S a „Pallas” irodalmi és nyomdai részvénytársaság olyan gondnal és műizléssel állítja ki a 16 kötetes művet, a hogy ilyen terjedelmű magyar munkát még nem állítottak ki. Külön e czélra készült teljesen famentes papírt használnak a Lexikonhoz, tehát olyan papírt, a mely soha meg nem sárgul. A nyomtatáshoz egyenest erre a czélra öntött, teljesen új, kiválóu szép metszősü betűket használnak, hogy ne csak a szellemi tartalom legyen kiváló, hanem az egyuttal a szemet gyönyörködtető formában kerüljön a magyar olvasóközönség elé. A kimagasló művet mindenkire nézve hozzáférhetővé iparkodik tenni a budapesti Aufrecht és Goldschmid czég esetleg havi részletek engedélyezése által. Ily könyvelmes fizetési feltételek régenre kőpezik az előnyösen ismert czég különlegességét. Az általa szállított kötések csinosság és tartosság tekintetében felülmulhatlanok.

T. Cz.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a **Vladiszlavjevics-féle házban**, rezidencia utca (Obra-dovits Szilárdal szemben)

női divat-szalont

nyitottam meg, hol mindennemű **női ruhát** a legmodernebb szabásban, a legelegánsabban a legrövidebb idő alatt elkészítik. Több évi budapesti működésem alatt alkalmam volt a női ruhaszabászatot és készítést alaposan elsajátítani, s azzal a t. cz. hölgyközönség teljes bizalmát kivívni.

A nagyérdemű hölgyközönség nagyra-becsült pártolásáért e helyen is esdve, maradtam mély tisztelettel

Dreschler Anna,

pályafelvigyázó neje.

Minták

minden tájék felé bérmentve.

Elismert legjobb modern
ruhaszövetek

valódi, tartós, olcsó, téli kabátok, felöltők, menschi-koffok, mindenféle női felöltőknek kitűnő szövetet küll gyári áron méterenként **egyesek és szabóknak**

cs. és kir. szab. finomszövet és gypjuarú gyár és raktár

Schwarz Móricz
Zwittau Brünn mellett.

Egyenruhaszövetek, vizállhatlan szövetek, vadászruhák. Peruvian, Dosking szalonruhák, Billard-, Livré- és nőiszövetek. Himalaya-kendők és plaidok.

3-10 mtr. ruhaszövet, teljes öltözet	frt. 3-50-tól	frt. 24.-
2- mtr. télikabát-szövet komplett		
téli kabátnak	4 50-tól	20 -
2- mtr. Überziher-szövet, kompl.		
felső ruha	4.-	15.-
2-80 mtr. Menschikoff-szövet	5.-	20.-
1-80 mtr. egy teljes lodenkabátnak	3 50	9.-
3 25 mtr. egy fekete szalonruhára		
való	7 50	25.-
1-17 mtr. egy nadrágnak	2 25	11.-
Nagy kendők 10-4 2 fittól a legfinomabb Himalaya-kendőkig.		

Még a legolcsóbb szövet sem veszíti színét és tartós.

Mintakönyvek

szabóknak kölcsönképen és bérmentve.

Küld utatvát v. a pénz előleges beküldése mellett. Meg nem felelő árúknál visszatéríti a vásárlási árt.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorssajtóval s más legujabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászejelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászejelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett

A **felvételi iroda**, mely az Andrassy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.